

НАСТАВНИ ПРОГРАМ ЗА ПРЕДМЕТ: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

СМЈЕР: СПОРТСКИ

РАЗРЕД: ДРУГИ

Ниво постигнућа: B1

СЕДМИЧНИ БРОЈ ЧАСОВА: 2

ГОДИШЊИ БРОЈ ЧАСОВА: 72

ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ

Циљ који се жели постићи реализацијом наставе страног језика је да ученици овладају стандардним књижевним и свакодневним говорним и писаним језиком до нивоа који ће им омогућити да се (у говору и писању) служе тим језиком приликом споразумијевања с људима из других говорних подручја, те да се преко језика који уче упознају са културом и начином живота изворних говорника, што доприноси ширењу сазнања и опште културе, развијању интелектуалних способности, моралних и естетских вриједности, изграђивању свијести о улози језика у повезивању народа и стварању толерантних односа према припадницима других културних заједница.

Савремена настава страног језика треба да оспособи ученика за самостално и цјеложивотно учење. Овај циљ се може реализовати кроз разне облике рада на развијању самосталног, сарадничког и тимског учења, стратегија и техника учења и оспособљавања ученика за самовредновање и самооцјењивање.

Ученици би на овом нивоу требало да разумију главне идеје јасног стандардног разговора о познатим темама с којима се редовно срећемо на послу, у школи, у слободно вријеме, итд., те да се снају у већини ситуација које се могу појавити током путовања кроз подручје гдје се говори страни језик, да напишу једноставан везани текст о познатој, или о теми од личног интереса, да опишу своје снове, наде, тежње, да укратко образложе своје или нечије друго мишљење, став или план.

САДРЖАЈИ И ОПЕРАТИВНИ ЦИЉЕВИ

Тема	Оквирни бр. часова	Садржаји Ученици ће учити и/или понављати о наведеним темама:
Young people	5	Млади (слободно вријеме, пријатељство, школа дружење, љубав, проблеми и сукоби)
Family	5	Породица (лични подаци, чланови породице, становање, познаници, посјете, дописивање)
Society	5	Друштво (начин живота, култура, друштво, традиција, односи у друштву)
Contemporary life	5	Савремени живот (актуелна збивања, медији, интеркултурализам, интернет услуге, језик, куповина)
Health	5	Здравље (здравље, болести, повреде, зависност, здрава исхрана, спорт)
Climate and weather	5	Клима и вријеме (временска прогноза, временски услови, непогоде и катастрофе)
Science and technology	5	Наука и технологија (истраживачи и проналазачи, научна и технолошка достигнућа)

Leisure activities	5	Слободно вријеме (млади и њихова интересовања, спорт, музика, медији)
Education	5	Образовање (школске институције и системи школовање, испити, врсте/избор занимања)
Travel	5	Путовања (путовања, празници, распуст, превозна средства, смјештај)
Environment	5	Заштита околине (природа, екологија, еколошки покрет и организације)

Преостали часови су предвиђени за двије писмене провјере путем писања састава и два теста, као и друге облике писмених провјера постигнућа.

Предложене теме су обавезни дио садржаја Наставног плана и програма, али немају обавезујући карактер што се тиче редослиједа наставних цјелина нити повезивања поједине тематике с предложеним језичним структурама, што значи да их не треба схватити као градиво предвиђено за једну лекцију у уџбенику.

Оперативни циљеви / Исходи	Садржаји програма /Појмови	Корелација са другим наставним предметима
<p>ЧИТАЊЕ И РАЗУМИЈЕВАЊЕ Ученици ће моћи/знати да: -разумију текстове који су углавном писани обичним језиком или језиком струке, -издвоје релевантне информације из задатог сложенијег текста, -разумију тему, тон, језички регистар неког документа.</p> <p>СЛУШАЊЕ И РАЗУМИЈЕВАЊЕ Ученици ће моћи/знати да: -разумију суштину излагања о познатим темама с којима се редовно сусрећу ако су изречене полако, -разумију важне информације објављене у медијима, -уоче специфичне информације у излагању стандардним језиком, -препознају различите ставове, мишљења, околности у току интеракције.</p> <p>ГОВОР Ученици ће, уз разумљив изговор и интонацију, моћи да: -учествују у разговору</p>	<p>Ученици ће учити и/или понављати и користити:</p> <p>WORD LEVEL Articles Nouns Pronouns Determiners Numbers Adjectives Adverbs Prepositions Conjunctions Verbs</p> <ul style="list-style-type: none"> - Modal verbs and expressions - Tenses (present, past, future tenses) - Passive Voice (present, past, future passive tenses) - Imperative - Subjunctive - Gerunds and Infinitives - Phrasal verbs - Causative 'have' <p>WORD FORMATION</p> <p>SENTENCE LEVEL</p> <ul style="list-style-type: none"> - Word order (DO, IO) - Sentence types - Question Tags 	<p>Корелација са предметима који се изучавају у 2. разреду гимназије. Знања која се стичу у оквиру ових предмета доприносе бољем и успјешнијем развијању вјештина и побољшању постигнућа у области изучавања страног језика.</p>

<p>(остваре комуникацију правилно употребљавајући језичке структуре уз незнатну несигурност у излагању; дају/траже/размјењују /провјеравају информације о интересним темама, - говоре (логички и хронолошки једноставно говоре о стварима које познају) (изнесу, образложе лични став) (препричају причу, филм или књигу).</p> <p>ПИСАЊЕ Ученици ће моћи да:</p> <ul style="list-style-type: none"> -примијене правописна правила и користе знакове интерпункције, -примјењују језичке структуре и регистар у писању различитих врста текстова, -правилно напишу текст о познатој теми или теми од интереса уз јасно повезивање идеја. 	<ul style="list-style-type: none"> - Reported Speech – Sequence of Tenses (present, past, future tenses) - Relative clauses, - Conditional clauses (type 0, 1, 2, 3) - Inversion after 'neither', 'nor', 'so' <p>Literature (до 15 страница текста)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Лектира за 1-4. разред гимназије (избор) 2. Readers, level B1 (избор) 3. G. G. Byron, When we two parted, 4. Emily Dickinson, I'm nobody, who are you? 5. J. Swift, Gulliver's Travels (excerpt), 6. E. Hemingway, The Old Man and the Sea (excerpt), 7. Sir Arthur Conan Doyle, The Memoirs of Sherlock Holmes, (excerpt), 8. H.G.Wells, The War of the Worlds (excerpt) 9. Charles Dickens, A Christmas Carol (excerpt) 10. R.L.Stevenson, The Treasure Island (excerpt) 	
--	---	--

ДИДАКТИЧКА УПУТСТВА И ПРЕПОРУКЕ

На почетку школске године наставници треба да упознају ученике са системом рада и оцјењивања. Поред контролних радова, писмених радова, тестова, диктата и домаћих задатака, оцјењује се ученикова активност на часу. У том смислу би требало избјежавати класично усмено испитивање ученика, већ оцјену из усмене провјере извести на основу ученикове активности на часу. Уколико ученик није активан и не одговара на наставниково подстицање да се укључи у рад одјељења, наставник га може усмено испитати и на тај начин провјерити и вредновати његово знање.

Приликом оцјењивања ученичких постигнућа наставници треба да праве дистинкцију између наученог и усвојеног градива. Научено градиво, на примјер, везано је за препознавање одређених глаголских форми, док усвојено градиво подразумијева тачну употребу одређених глаголских форми у контексту. Када је ријеч о вокабулару, научено градиво се односи на учениково познавање значења ријечи, док усвојени вокабулар подразумијева употребу ријечи у различитим контекстима. У том смислу се усвојено градиво вреднује више од наученог.

Настава енглеског језика у средњој школи је орјентисана на когнитивно учење. Приликом реализације наставног процеса паралелно се развијају и усмена и писана комуникација. То

значи да се пажња подједнако обраћа развоју свих језичких вјештина: слушању и читању у оквиру разумијевања, говорној интеракцији и продукцији, те писању.

Програм првог страног језика намијењен је четворогодишњем образовању и васпитању у гимназијама свих смјерова и представља континуитет у односу на наставу енглеског језика у првом разреду.

Други разред представља наставак развијања језичких вјештина код ученика уз понављање и утврђивање основних језичких, граматичких структура које су рађене током првог разреда уз одређено проширивање.

У реализацији наставног процеса, у средишту пажње је ученик и процес учења. Наставник није више једини извор знања и треба да упућује ученике да користе друге изворе знања и како да уче.

Атмосфера на часу треба да буде опуштена и радна, јер таква атмосфера дјелује подстицајно на ученике. Код ученика треба развијати демократске и емпатичке особине, као и самопоуздање и независност, кооперативност, културу дијалога, толерантност, разумијевање и уважавање различитости, мултикултуралности и плурилингвализма.

У наставном процесу, матерњи језик треба користити што је мање могуће, тј. само у ситуацијама када је то крајње неопходно.

Наставник треба да води рачуна да наставу реализује тако да је прилагођена различитим нивоима постигнућа ученика у одјељењу, као и различитим стилима учења, да користи разне методе, средства, облике рада и активности.

Слушање и разумијевање - Наставник треба да користи што разноврсније снимљене аутентичне материјале за слушање с циљем оспособљавања ученика да разумије природан говор.

Читање и разумијевање - За развијање ове вјештине треба користити разноврсне изворне текстове уз кориштење одговарајуће технике читања. Разумијевање текста се може провјеравати за вријеме или након читања. За провјеравање разумијевања прочитаног текста треба користити разноврсне вјежбе типа допуњавања, повезивања, избора понуђеног одговора, одговора на питање и сл.

За ове двије вјештине је потребно истаћи да ученици на овом нивоу не морају разумјети цијели текст од ријечи до ријечи, али је потребно да разумију текст у глобалу и идентификују потребну информацију у тексту.

Говор - Препоручују се активности које омогућавају стварну размјену знања, информација, идеја, мишљења, било да се ради о активностима дијалошког или монологског типа. Пожељно је да у активностима учествује што више ученика (рад у пару/групи).

Писање - За развијање ове вјештине може се користити писање на задату тему и писање на слободну тему. Ученицима треба указати на важност самог процеса писања и писменог изражавања. Писани текст треба да има одговарајућу форму, лексику, те граматичку, правописну, и интерпункцијску тачност.

У настави енглеског језика, за учење граматичких структура се препоручује индуктивни приступ. Ученици из низа предочених примјера идентификују језичке структуре и уоче правила која касније примјењују у пракси.

Граматичке структуре се уводе постепено и примјењују на великом броју вјежбања базираних на реалним ситуацијама. Препоручује се писмена и усмена провјера усвојености вокабулара и граматике у контексту, а не директним испитивањем значења ријечи и знања граматичких правила. Понављање већ познатих структура омогућава да ученици утврде оне дијелове које нису најбоље савладали у претходном периоду. Познавање граматичких правила није циљ наставе енглеског језика, стога не треба тражити од ученика да их репродукују уколико их правилно примјењују.

Лексика је један од битних елемената у учењу страног језика. За објашњавање нове лексике, наставници треба да користе контекстуални приступ. Ученике треба подстицати на усвајање парадигми ријечи и колокација. Наставници треба да припремају разноврсне активности за циклично понављање већ обрађене лексике.

Код исправљања грешака, наставник треба да буде обазрив. Ученике не треба прекидати због грешака које праве у току усменог излагања. Наставник треба да укаже на њих по завршетку излагања. У писаним радовима, наставник треба да означи врсту грешке. Када је то могуће, треба пружити прилику ученицима да сами исправе своје грешке.

Домаћи рад, као наставак рада у школи, омогућава ученику континуитет у усвајању презентованог градива.

Израда пројеката је веома корисна за ученике у настави енглеског језика. Оваква активност омогућава развијање самосталности и одговорности код ученика. Пројектни задатак треба да је јасно дефинисан, са детаљним упутством за израду и прилагођен способностима ученика. Ученици могу реализовати пројектни задатак индивидуално, у пару или у групи (што зависи од плана рада наставника и договора између ученика и наставника). Завршетак рада на пројекту представљају презентације које ученик/пар/група реализују на часу. Презентације могу бити разноврсне - зидне новине, постери, излагања праћена слајдовима, видео презентације, итд.

Праћење, вредновање и оцјењивање

Праћење, вредновање и оцјењивање ученика је континуиран и сталан процес у настави енглеског језика. Наставници прате, вреднују и оцјењују ученике путем усмених и писмених провјера постигнућа.

- Усмене провјере постигнућа се врше у току реализације наставних садржаја на часовима, тј. рада у пару, у групи и индивидуалног рада ученика. Наставник редовно прати и записује запажања о правилном изговору, јасном изражавању, правилној употреби граматике, богатству вокабулара, начину изражавања, сналажењу у разним ситуацијама. У току полугодишта, наставник треба да оцијени ученика према способностима за учествовање у говорној интеракцији и за усмено излагање.

- Писмене провјере постигнућа се реализују кроз низове задатака објективног типа, тестове, контролне радове, диктате и вишеминутне провјере постигнућа, писање слободних или састава на задату тему, расправа и извјештаја. Приликом вредновања и оцјењивања води се рачуна о правопису, јасном изражавању мисли, логичком излагању идеја, граматичкој тачности, богатству вокабулара, конструкцији реченица, организацији текста.

У току школске године се проводе по једна писмена провјера путем писања састава и један тест у сваком полугодишту.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Ученици другог разреда гимназије треба да савладају, у говорној и писаној комуникацији, програмске садржаје дате у Наставном плану и програму, развијајући и унапређујући истовремено све језичке вјештине.

Ученици треба да активно учествују у разговору (самостално или уз помоћ наставника), да започну и воде једноставан лични разговор, да се снађу у једноставном рутинском говору, пренесу и разумију идеје и информације о познатим темама у предвидивим свакодневним ситуацијама, те да са релативном лакоћом учествују у разговору.

У монолошком излагању, самостално, ријечима могу изразити како се осјећају, опширније описати свакодневне аспекте свог окружења, описати прошле активности, лична искуства, обичаје, свакодневне радње, изнијети своје планове, и дескриптивним реченицама говорити о предметима и стварима које посједују.